

جمهوری اسلامی ایران
سازمان نظام پزشکی

۱۳۶۱

دوره کاردانی بهداشت کار دهان و دندان
(و پرستاری دندانپزشکی)

گروه پزشکی

جمهوری اسلامی ایران
ستاد انقلاب فرهنگی

اساسنامه

آموزشکده‌های بهداشت کار دهان و دندان

گروه پزشکی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اساسنامه آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان

فصل اول - هدف و اصول

ماده ۱ - بمنظور تربیت افراد متعهد و کاردان در زمینه بهداشت دهان و دندان و برآوردن نیازهای بهداشتی در کشور براساس معارف و ارزشهای تربیت اسلامی و اصول علمی و فنی و عملی آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان در نظام آموزش عالی کشور تاسیس میشود .

ماده ۲ - برای نیل به هدف آموزشکده ، رعایت اصول زیر ضروری است :

۱ - تقدم تزکیه بر تعلیم

۲ - توأم بودن تعلیم و تعلم

۳ - توأم بودن مباحث نظری و کارهای عملی

۴ - تطبیق محتوای برنامۀ آموزشی با نیازها و شرایط کشور

۵ - استفاده از استادان و مربیان متعهد و آشنا به مسائل کلینیکی و انتخاب مجریان

مهارتهای تخصصی

فصل دوم - ارکان

ماده ۳ - آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان از موسسات آموزش عالی و یکی از اجزاء

وابسته دانشکده‌های دندانپزشکی محسوب میشود و مطابق مقررات و ضوابط دانشگاهی اداره میگردد

ماده ۴ - هیات علمی آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان از اعضای هیات علمی

دانشگاهها و موسسات آموزش عالی محسوب میشوند و دارای همان عناوین دانشگاهی مندرج

در آئین نامه استخدامی هیات علمی دانشگاهها و موسسات آموزش عالی میباشند و برطبق مقررات

آئین نامه مذکور ، ضمن تعهد انجام کار در دانشکده‌های دندانپزشکی مربوطه برای آموزشکده‌های

بهداشت دهان و دندان انتخاب میگردند و یا طبق ضوابط تبادل استاد نیز میان اعضای هیئت علمی واحدهای دیگر دانشگاه منطقه بکار دعوت میشوند .

ماده ۵- آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان فقط در بطن دانشگاه تاسیس میگردند .
سراسر کشور تاسیس میشود .

فصل سوم - وظایف

ماده ۶- در این آموزشکده‌ها علاوه بر تزکیه ، تاکید بر تعلیم توأم با عمل صنایع بهداشت علوم بالینی با استفاده از امکانات بخشهای مختلف دانشکده دندانپزشکی مربوطه است .

ماده ۷- فارغ التحصیلان آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان با توجه به غنای علمی آموزشکده باید مهارتهای لازم را برای انجام فعالیتهای زیر کسب کرده باشند .

۱- انجام کارهای ساده لابراتواری دندان پزشکی

۲- همکاری و کمک به دندانپزشک حین کار

۳- پاک کردن دندانها و آموزش بهداشت دهان به بیمار

۴- حفظ و استقرار نظافت و بهداشت محیط و وسایل کار

۵- مسئولیت اجرای امور اداری مرکز دندانپزشکی

۶- شرکت در فعالیتهای آموزش بهداشت و پیشگیری در مدارس و کارخانجات و ...

فصل چهارم - شرایط و امکانات

ماده ۸- حداقل شرایط و امکانات تاسیس آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان عبارتند از :

۱- اعضای هیات علمی - آموزش دانشجویان بهداشت دهان و دندان تحت نظر اساتید بخشهای ذیربط دانشکده دندانپزشکی مربوطه انجام میگردد .

۲- کارکنان لازم - بطور متوسط برای هر ۵ دانشجو یک مربی بهداشتکار دهان و دندان

۳- امکانات و تجهیزات - برای هر دو دانشجو یک دستگاه دندانپزشکی

۲- امکانات عمومی و فضای آموزشی و کمک آموزشی :

الف - کلاسهای درس

ب - درمانگاه بهداشت دهان با تجهیزات کامل

ج - کتابخانه

د - نمازخانه و دالار اجتماعات و واحد سمعی و بصری

تبصره ۱ : کلیه امکانات و وسایل و تجهیزات مورد لزوم میتواند بطور مشترک با دانشکده

دندانپزشکی مربوطه و در صورت امکان بطور مستقل مورد استفاده قرار گیرد .

تبصره ۲ : کلیه امور آموزشی و اداری آموزشکده بهداشت دهان و دندان توسط دانشکده

دندانپزشکی مربوطه صورت میگیرد .

فصل پنجم - مسائل مندرجه

=====

ماده ۹ - دروس آموزشکده مرکب از دروس عمومی و دروس اختصاصی است که بصورت نظری

عملی و نظری عملی (مطابق برنامه و آئین نامه آموزشی) تدریس میشود .

ماده ۱۰ - ملاقات آموزشی ، شرایط ورود به آموزشکده ، شرایط مدرسان ، برنامه های

آموزشی ، فهرست دروس عمومی و اختصاصی و نیز کارآموزی ها و تقویم تحصیلات و دیگر مسائل

از این قبیل را آئین نامه های مربوط سناد انقلاب فرهنگی معین میکند .

ماده ۱۱ - عنوان فارغ التحصیلان آموزشکده های بهداشت دهان و دندان ، کاردان

(بهداشتکار) دهان و دندان و عنوان دانشنامه " دانشنامه کاردانی بهداشت دهان و دندان "

است .

ماده ۱۲ - آموزشکده های بهداشت دهان و دندان کوشش خواهند کرد که امکان انجام

حداقل دو سال کار مناسب را برای فارغ التحصیلان خود از طریق همکاری و ارتباط با سازمانهای

انقلاب اسلامی و دولتی و بخشهای تعاونی فراهم سازند .

ماده ۱۳ - آموزشکده‌های بهداشت دهان و دندان در حد توانائی خود بایستی امکانات

رفاهی (خوابگاه ، سالن غذاخوری و از این قبیل) را برای دانشجویان فراهم سازند .

ماده ۱۴ - این اساسنامه در پنج فصل (۱۴ ماده و ۲ تبصره در تاریخ

بتصویب ستاد انقلاب فرهنگی رسید و هر گونه تغییر در آن باید بتصویب ستاد انقلاب فرهنگی

برسد .

جمهوری اسلامی ایران
ستاد انقلاب فرهنگی

۱۹۷۳

مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل
دروس دوره کاردانی بهداشت کار دهان و دندان

گروه پزشکی

مصوب ۶۲/۳/۴ ستاد انقلاب فرهنگی

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی

دوره کاردانی بهداشت کار دهان و دندان

مصوب ستاد انقلاب فرهنگی

۱۹۲۱

گروه : (۱۰۰۰)

رشته : (۰۹۲۰)

دوره : کاردانی (۰۰۰۱)

ستاد انقلاب فرهنگی در جلسه مورخ ۲۲/۲/۶۰ براساس طرح دوره کاردانی بهداشت کار دهان و دندان که توسط کمیته دندانپزشکی گروه پزشکی ستاد انقلاب فرهنگی تهیه شده و به تأیید این گروه رسیده است برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی ، برنامه و سرفصل دروس) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر میدارد :

ماده ۱ - برنامه آموزشی دوره کاردانی بهداشت کار و دهان و دندان از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجر است

الف - دانشگاهها و موسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره میشوند .

ب - موسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و براساس قوانین تاسیس میشوند و بنابراین تابع مصوبات ستاد انقلاب فرهنگی میباشد .

ج - موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل میشوند و باید تابع

ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند .

ماده ۲ - از تاریخ ۶۲/۲/۴ کلیه دوره‌های آموزشی و برنامه‌های مشابه موسسات آموزشی دوره کردانی بهداشت کار دهان و دندان در همه دانشگاهها و موسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ میشوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات میتوانند این دوره را دایر و برنامه‌های جدید را اجرا نمایند .

ماده ۳ - مشخصات کلی و برنامه درس و سرفصل دروس دوره کردانی بهداشت کار دهان و دندان در سه فصل جهت اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ میشود .

این مصوبه در تاریخ ۶۲/۲/۴ به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ گردید .

مشخمت کلی دوره گردانی بهداشت دهان و دندان

مقدمه :

توسعه روزافزون علم دندانپزشکی و ارائه وسیع خدمات دندانپزشکی ایجاب میکند که افراد کمکی دندانپزشکی تربیت شده تا قسمتی از بار خدمات دندانپزشکی را بعهده گیرند و نیازهای بهداشتی و درمانی امت مسلمان را برآورده سازند لذا به‌عنوان تربیت دندانپزشکان متخصص و کارشناس باید به تربیت بهداشتکاران دهان و دندان نیز همت گماشت .

۱- تعریف و هدف

دوره گردانی بهداشت دهان و دندان ، تربیت نیروی انسانی مورد نیاز مراکز آموزشی درمانی و درمانگاههای دندانپزشکی و سازمانهای دولتی و خصوصی کشور را در حد گردانی (بهداشتکار) بعهده دارد : یک بهداشتکار دهان و دندان قادر است در این مراکز بعنوان بازوی کمکی دندانپزشکی وظایف محوله را عهده‌دار شود .

۲- طول دوره و شکل نظام

متوسط طول دوره گردانی بهداشت دهان و دندان ۲/۵ سال و نظام آموزشی آن مطابق آئین نامه آموزشی ستاد انقلاب فرهنگی است و دروس بصورت عملی و نظری و عملی - نظری عرضه میشود به هر واحد درسی از نوع نظری در هر ترم ۱۸ ساعت و برای درس عملی ۳۶ ساعت اختصاص می‌یابد که در طی جلسات متعدد هفتگی آموزش مورد نظر انجام میگردد .

۳- واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی این دوره ۸۰ واحد بشرح زیر است :

۳-۱- دروس عمومی ۱۸ واحد

۳-۲- دروس اختصاصی ۵۳ (درس پایه ۱۲ ، دروس اصلی ۱۳ دروس تخصصی ۲۸)

۳-۳- کارآموزی ۹ واحد

۴- نقش و توانائی

توانائی و کارائی بهداشتکاران دهان و دندان بطور اختصار بشرح زیر است :

۴-۱- پاک کردن دندانها و آموزش بهداشت دهان به بیمار

۴-۲- انجام کارهای ساده لایراتوار دندانپزشکی

۴-۳- همکاری و کمک به دندانپزشک حین کار

۴-۴- حفظ واستقرار نظافت و بهداشت محیط و وسایل کار

۴-۵- مسئولیت اجرای امور اداری مرکز دندانپزشکی

۴-۶- شرکت در فعالیتهای آموزش بهداشت و پیشگیری در مدارس و کارخانجات و...

۵- ضرورت و اهمیت

توجه بموارد زیر ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره را مشخص میسازد :

۵-۱- نیاز مبرم خدمات دندانپزشکی به افراد کارخانجات

۵-۲- ارزش و اهمیت روز افزون پیشگیری از بیماریهای دهان و دندان

۵-۳- لزوم آموزش بهداشت دهان و دندان

۵-۴- احتیاج دندانپزشکان به افراد کمکی جهت تسریع در معالجات دندانپزشکی

عناوین کلی دروس عمومی
برای کلیه دوره های کار دانشی

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت	
			جمع	نظری
۱	معارف اسلامی (۱)	۲	۲۴	۲۴
۲	فارسی (۱)	۲	۲۴	۲۴
۳	زبان خارجی (۱) (عملی و نظری)	۲	۵۱	۱۷
۴	تربیت بدنی (عملی)	۱	۲۴	-
۵	معارف اسلامی (۲)	۲	۲۴	۲۴
۶	اخلاق و تربیت اسلامی	۲	۲۴	۲۴
جمع				
		۱۱	۲۲۱	۱۵۲
			۶۸	

ب- دروس پایه و اصلی دوره کاردانی بهداشت دهان و دندان

نوع درس	شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
				جمع	نظری	عملی
دروس پایه	۰۴	بیوشیمی	۲	۳۶	۳۶	-
	۰۵	بافت شناسی عمومی و اختصاصی	۲	۳۶	۳۶	-
	۰۶	تشریح سر و گردن	۱	۳۶	۳۶	-
	۰۷	میکروشناسی و ایمنی دهان	۳	۷۲	۳۶	۳۶
	۰۸	فیزیولوژی	۲	۳۶	۳۶	-
	۰۹	کالبدشناسی و مرفولوژی دندان	۲	۵۴	۱۸	۳۶
جمع				۱۲	۱۹۸	۷۲
دروس اصلی	۱۱	آسیب شناسی عمومی و اختصاصی	۲	۳۶	۳۶	-
	۱۲	مواد دندانی	۱	۱۸	۱۸	-
	۱۳	بیماریهای دهان و تشخیص	۳	۹۰	۱۸	۷۲
	۲۳	کمکهای اولیه	۲	۳۶	۳۶	-
	۲۴	بهداشت دهان و تغذیه	۳	۳۶	۳۶	-
	۲۸	فارماکولوژی	۱	۱۸	۱۸	-
	۲۹	بهداشت عمومی	۲	۳۶	۳۶	-
جمع				۱۴	۱۹۸	۷۲

جدول ۲

ج: دروس تخصصی دوره کاردانی کار بهداشت دهان و دندان

شماره درس	نام درس	واحد	ساعت		
			جمع	نظری	عملی
۴۱	ترمیمی پیشگیری	۳	۹۰	۱۸	۷۲
۴۲	پروتز (متحرک و ثابت)	۳	۹۰	۱۸	۷۲
۴۳	اندو	۱	۳۶	-	۳۶
۴۴	رادیوگرافی	۴	۱۰۸	۳۶	۷۲
۴۵	اطفال (پیشگیری)	۲	۱۰۸	۳۶	۷۲
۴۶	فک جراحی دهان	۳	۹۰	۱۸	۷۲
۴۷	پریو	۴	۱۰۸	۳۶	۷۲
۴۸	ارتدمنسی	۲	۵۴	۱۸	۳۶
۴۹	پاراکلینیک بهداشت دهان	۴	۱۰۸	۳۶	۷۲
جمع		۲۸	۷۹۲	۲۱۶	۵۷۶

جدول ۳ د: کارآموزی

شماره	نام و زمان کارآموزی	واحد	ساعت
۶۰	کلینیک بهداشت دهان	۹	۶۴۸
جمع		۹	۶۴۸

جدول ۴

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کاردانی بهداشت کار دهان و دندان

بیوشیمی

- تعداد واحد : ۲
- نوع واحد : نظری
- پیشنیاز : ندارد
- هدف : فراگیری ساختمان مولکولی موجود زنده و واکنشهای شیمیائی که در روند حیات صورت میگیرد .
- مرقصل دروس :
- ۱- واحد اندازه گیری
- ۲- اتم ، تعریف اتم ، وزن اتمی ، عدد اتمی ، الکترون ، پروتون ، نوترون ، مولکول ، وزن - مولکولی
- ۳- ایزوتوپها ، رادیواکتیویته ، رادیو ایزوتوپها و موارد استعمال آنها در پزشکی احتیاطات لازم در هنگام کار با مواد رادیواکتیو
- ۴- محلولها ، حلالیت ، غلظت محلولها ، محلولهای مولار ، محلولهای نرمال ، محلولهای ایزوتونیک ، محلولهای هیپوتونیک ، محلولهای هیپرتونیک
- ۵- کیفیت اسفز - اهمیت حیاتی فشار اسمزی - الکترولیز - الکترولیت ها
- ۶- کلونیدها و محلول کلونیدی
- ۷- مواد معدنی و اهمیت حیاتی آنها
- ۸- آب و الکترولیت
- ۹- لیپیدها : ساختمان - طبقه بندی - اعمال حیاتی - میدالی پیدهای بدن
- ۱۰- متابولیسم چربیها : هضم - جذب و احتراق لیپیدها - چربیهای خون و تغییرات فیزیوپاتولوژیکی آنها .

- ۱۱- استرولها - گسترول و تغییرات فیزیوپاتولوژیک آنها
- ۱۲- گلوکوکوریکوئیدها : تعریف - طبقه بندی - اهمیت حیاتی
- ۱۳- فیزیولوژی و متابولیسم مواد قندی : هضم و جذب و احتراق ، قند خون و تغییرات پاتولوژیک آن
- ۱۴- پروتئیدیها : تعریف - طبقه بندی - اهمیت حیاتی
- ۱۵- فیزیولوژی و متابولیسم مواد پروتئیدی - پروتئین های پلاسمای خون
- ۱۶- هموگلوبین و نقش آن در بدن
- ۱۷- هورمون ها
- ۱۸- آنزیمها
- ۱۹- ویتامینها

بافت شناسی عمومی و اختصاصی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراگرفتن ساختمان بافتهای بدن و ساختمان سلولی و میکروسکپی دندان

سرفصل دروس :

الف : بافت شناسی عمومی

تعریف ، هیستولوژی (بافت شناسی)

سلول و ساختمان - خواص - اشکال - تکثیر (

انواع بافتها (اپی تلیال - خون و لنف - ارگانهای سازنده خون - همبندی - غضروف

استخوان - عضلانی - عصبی)

ارگانها (سیستم خون - لنفوئید - غدد - پوست)

ب : بافت شناسی اختصاصی دهان

۱ - مراحل رشد و تکامل دندان در جنین

۲ - ساختمان جوانه دندانی

۳ - طرز تشکیل ریشه و غلاف پوششی ریشهای هر توپک

۴ - هیستوفیزیولوژی و نکات بالینی مربوط به این مرحله از رشد دندان

۵ - بافت شناسی مینا

۶ - ساختمان فیزیکی و شیمیائی مینای دندان

۷ - مندنی شدن و تکمیل قالب مینا

۸ - نکات و ملاحظات کلینیکی مربوط به مینای دندان

- ۹- بافت شناسی عاج دندان
- ۱۰- خواص فیزیکی و شیمیایی - ساختمان میکروسکوپی عاج و معدنی شدن آن
- ۱۱- عناصر ساختمانی پولپ دندان
- ۱۲- اعمال پولپ و تغییرات قهقرائی مغز دندان
- ۱۳- نکات و ملاحظات کلینکی مربوط به پولپ
- ۱۴- طرز تشکیل سمان ریشه - خواص فیزیکی و شیمیایی سمان
- ۱۵- سمان سازی هتیرسمانتزنونکات کلینکی مربوط به سمان ریشه
- ۱۶- ساختمان رباط دور دندانی ، عمل و وظیفه ، رشد و تکامل آن
- ۱۷- غدد بزاقی (هیستولوژی و عمل)
- ۱۸- استخوان و زوائد آلوتلی
- ۱۹- مخاط دهان (لثه - زبان ...)

تشریح سروگردن

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراگرفتن ساختمان ماکروسکوپی سروگردن

سرفصل دروس :

۱ - تدریس استخوانهای سر

۲ - تدریس استخوانهای صورت

۳ - تدریس تشریح گردن

۴ - تدریس تشریح صورت

میکروب و ایمنی دهان

تعداد واحد : ۳

۰۷

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : ندارد

هدف : فراگیری کلیات علم میکروبیولوژی و طبقه بندی باکتریها تقسیم بندی و شناسایی آنها ، راههای جلوگیری از بیماریزائی و انهدام و فراگیری واکنشهای بدن در قبال ورود یک جسم خارجی .
سرفصل دروس :

الف : کلیات و ایمنی (نظری ۲ واحد ۳۶ ساعت)

تعریف و طبقه بندی میکروبیها - اختلافات سلول اوکاریوتیک و پروکاریوتیک - تعریف و تاریخچه باکتری شناسی - شکل و اندازه ، ساختمان تشریحی باکتریها - ترکیب شیمیائی تولید مثل - پرگنه (کلنی) روش مطالعه باکتریها - دورههای حیاتی باکتریها - زنتیک باکتریها اثر عوامل فیزیکی بر روی باکتریها - اکولوژی باکتریها - منابع و راههای عفونت - سیر و انواع عفونتها - اپیدمیولوژی باکتریها - دفاع بدن در مقابل عفونتها - پیش گیری عفونتهای میکروبی تعریف ایمنی و انواع مصونیتها - سیستم ایمنی در دهان - ارتباط ایمنی با دنتال پلاک

ب : باکتریها

استافیلوکوک، استرپتوکوک - پنوموکوک - گنوکوک - منگوکوک باسیل دیفتری - لاکتوباسیل شارین - کلسترئید یومیا - باکترئید - اسپریلاسه آ - تریونم - اکتینومیست - باسیل کخ - باسیل هانسس .

ب : عملی (۳۶ ساعت)

۱ - روشهای مختلف کشت باکتریها

- ۲- روشهای مختلف رنگ آمیزی باکتریها
- ۳- فعالیت متابولیکی باکتریها
- ۴- اثرات مواد شیمیائی روی باکتریها (باکتریواستاتیک - باکتریوسید)
- ۵- عوامل شیمی درمانی و استرلیزاسیون
- ۶- آنتی سبتیک های دهان و دهان شویهها
- ۷- شناسائی انواع باسیلها
- ۸- شناسائی انواع استافیلوکوکها
- ۹- مطالعه انواع استرپتوکوکها
- ۱۰- مطالعه و شناسائی باکتریهای غیر هوازی
- ۱۱- مطالعه انواع تارچها و اهمیت آنها
- ۱۲- میکربیهای دهان و دندان

فیزیولوژی

۵۸

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : فرا گرفتن عمل سلول ، اندام و دستگاههای بدن و ارتباط آنها با یکدیگر بطور کلی
سرفصل دروس :

۱- تنفس

۲- قلب و عروق

۳- خون

۴- گوارش

۵- پتانسیل غشاء

۶- درد

۷- غدد اندوکرین (تیروئید ، لوزالمعده و متابولیسم کلسیم و فسفر)

۸- ویتامینها

کالبد شناسی و مرفولوژی دندان

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیساز : ندارد

هدف : آشنائی با مشکل آناتومی دندانها

سرفصل دروس :

۱- شناخت حفره دندان

۲- مقدمه و نامگذاری

۳- بررسی ساختمان و اجزاء تشکیل دهنده دندان طبیعی

۴- شناخت آناتومی هر یک از دندانهای شیری قدامی و خلفی

۵- بررسی آناتومی حفره پالپ

۶- آنومالیهای دندانی

آسیب شناسی عمومی و اختصاصی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تشریح سر و گردن - بیوشیمی - بافت شناسی عمومی و اختصاصی - میکروب و -

ایمنی دهان - فیزیولوژی - مواد دندانی

هدف : شناساندن تغییرات مرضی نرسج (بطور مستقل یا در ارتباط با بیماریهای سیستمیک)

و مشی کلینیکی ضایعات .

سرفصل دروس :

الف : آسیب شناسی عمومی ۱ واحد

۱ - مقدمه و تعریفهای اساسی در پاتولوژی

۲ - آزارهای سلولی

۳ - اختلالات متابولیسم

۴ - نکروز و انواع آن

۵ - دژنراسانس

۶ - اختلال جریان خون

۷ - آماسها و نظاهرات عمومی آماسها

۸ - مکانیسم های ترومیسی

۹ - عفونتهای باکتریال

۱۰ - ضایعات ویروسی

۱۱ - بیماریهای انگلی و قارچی

۱۲ - بیماریهای ناشی از کمبود ویتامین ها

۱۳ - ضایعات ناشی از مسمومیتها

۱۴ - اطلاعات در باره تومورها

ب: آسیب شناسی اختصاصی ۱ واحد

۱ - مقدمه ، معرفی آسیب شناسی دهان

۲ - سیتولوژی - بیوشیمی

۳ - ناهنجاریهای رشدی - تکتملی

۴ - بیماریهای آماسی پولپ

۵ - ضایعات پری اپیکال

۶ - تغییرات پاتولوژیکی اپی فلیوم و پره کانسرو

۷ - بیماریهای پوستی - مخاطی

۸ - مختصری در باره نکوپلاستها

۹ - مختصری در باره غدد بزاقی

۱۰ - مختصری در باره ضایعات اکتیو (شبه تومورال)

۱۱ - مختصری در باره بیماریهای میکروبی - ویروسی - قارچی

۱۲ - مختصری در باره کیستها و نیز کیستهای ادنتوزنیک

۱۳ - مختصری در باره توره های ادنتوزنیک

مواد دندانسی

۱۲

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی به ساختمان شیمیایی و خواص فیزیکی مواد مورد مصرف در دندانپزشکی

و مورد مصرف آنها .

مرفصل دروس :

۱- سیمانها

الف - طبقه بندی (تنوع - موارد استعمال - مزایا - معایب - خواص - مقایسه)

ب - ساختمان (فاکتورهائی که در ساختمان آنها تاثیر دارد - انواع مختلف ساختن)

ج - خواص شیمیائی (پیودرها - مایعات)

۲- مواد قالبگیری

الف - طبقه بندی مواد قالبگیری دندان

ب - استعمال

۱- هیدروکلوتید (مواد سازنده - مشخصات - ساختمان)

۲- گچها

الف - انواع (نامهای شیمیائی - مقایسه)

ب - ساختمان آنها

ج - ساختمان شیمیائی

۳- موم ها (خواص - موارد استعمال - نمونه های مومی - مواظبت از آنها)

۴- روش ساختن قالبهای گچی

۱۳

۲۷

الف - مواد بکاربرونده (مواد ضروری - مخلوط کردن)

ب - قالبگیری گچی دندان (اشتباهات)

۵- فلزات

الف - تعریف Alloy (تفاوت های کلی)

ب - خواص طلا (کمی مقاومت اینله های طلا - تعیین رنگ - مقاومت در مقابل فساد)

ج - خواص کرم کوبالت (ضعف ها)

د - استعمال فلزات در دندانپزشکی

۶- آمالگام

الف - تعریف (آمالگام - سائیدن)

ب - ساختمان و خواص (آمالگام Alloy - همراه با جیوه - شکستن - طرز سائیدن)

۷- رزین های آکریلیک

الف - عمل (مایع - پودر)

ب - تاثیر حرارتی انبساط

بیماریهای دهان و تشخیص

۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : بافت شناسی عمومی و اختصاصی - بیوشیمی - کالبد شناسی و مرفولوژی دندان میکروب و ایمنی دهان - آسیب شناسی عمومی - داروشناسی

هدف : آشنائی یا ضایعاتی که با منشاء عمومی و موضعی در محیط دهان تظاهر مینمایند .
سرفصل دروس :

۱ - زخمهای محیط دهان (بیماریهای آفت - تبخال - اریتم موتهی قرمی - پمفیگیوس - پمفیگوئید سندرم بهت - زونا - آبله مرغان - زخمهای تروماتیک - سوختگیها - ژنژیواستوماتیت - احساد نکروزانت)

۲ - ازدیاد حجم ها (تومورها - کیست - تظاهرات تخنیک عفوته ها در محیط دهان)

۳ - بیماریهای غدد بزاقی (فیزیولوژی غدد بزاقی - فیزیولوژی بزاقی - بیماریهای غدد شامل انسداد - عفونتها - تومورها)

۴ - بیماریهای خون (فاکتورهای خونی - گلبولهای سفید - بیماریهای گلبولهای قرمز - پلاکت ها بیماریهای فاکتورهای اختصاصی شامل هئوفیلی و بیماریهای فیبرینوزن)

بیماریهای دهان و تشخیصی عملی : ۱ واحد

۱ - آشنائی کلی با بیماریهای دهان

۲ - معاینه و تهیه ابرواسیون

کمکهای اولیه

۲۳

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنائی با کمکهای اولیه و اهمیت آن در درمان مجروحین و مصدومین

سرفصل دروس :

الف : مقدمه راجع به کمکهای اولیه - تعریف - چگونگی معاینه مصدوم ، طرق مختلف تنفس

مصنوعی به مریض بی هوش و هوشیار یا بچه یا بزرگسال ، گیر کردن شیئی خارجی در راه تنفس ،

حمله قلبی و مغزی و طرز کمک دادن به آنها زخمها و بند آوردن خونریزی ها ، شوک ها ،

ب : مسمومیت و سوختگی ها

ج : جراحات چشمی - کزاز و ناراحتی های ناشی از گاز

شکستگی ها - غش و تشنجات مختلف - ناراحتی های ناشی از گرما و سرمای شدید ،

د - فرار از محل آتش سوزی - اورژانس های ناشی از الکتریک خطرات ناشی از در معرض

اشعه ایکس قرار گرفتن و طرز کمک دادن در موارد اورژانس .

بهداشت دهان و تغذیه

۲۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : بیوشیمی - فیزیولوژی - میکروب و ایمنی دهان - تشریح سر و گردن

هدف : آشنائی به اهمیت بهداشت دهان و تغذیه در جهت پیشگیری بیماریهای دهان

و دندان

سرفصل دروس :

الف : بهداشت دهان ۱ واحد نظری

- ۱ - مقدمه‌ای درباره بهداشت و تعریف آن
- ۲ - نظافت و پاکیزگی شخصی
- ۳ - اهمیت بهداشت شخصی و رابطه آن با پزشکی
- ۴ - تعریف بهداشت دهان
- ۵ - مشکلات تامین بهداشت دهان
- ۶ - اهمیت بهداشت دهان در پیشگیری
- ۷ - میکروبیهای محیط دهان ، علل تشکیل پلاک
- ۸ - تاریخچه مسواک - انواع مسواک - روشهای مختلف مسواک زدن
- ۹ - دهان شویهها - خمیر دندانها و داروهای آنتی سبتیک (خواص - موارد استعمال) از نظر بهداشت
- ۱۰ - تطبیق بهداشت دهان در مدارس و نشان دادن عکس ، اسلاید و فیلم های بهداشتی
- ۱۱ - تشویق و ترغیب اطال به رعایت بهداشت دهان و ادامه آن
- ۱۲ - آشنا کردن اطفال با تغذیه کامل و صحیح

۱۳- بهداشت دهان در بیماران بستری - بیماران دارای شکاف کام و لب - بیماران مبتلا به صرع در عقب افتادگان فکری - در معلولین - در افراد دیابتیک و افرادی که ناراحتی قلبی دارند .

۱۴- بهداشت دهان در دوران بلوغ ، حاملگی ، عادت ماهانه ، دوران شیر دادن و -
یا سگسی

۱۵- آموزش بهداشت دهان در جامعه بطور کلی - توسعه برنامه‌های تعلیماتی و اثرات آن

۱۶- اقدامات لازم بهداشتی جهت پیشگیری از بیماریهای دهانی

۱۷- معالجات منظم و معاینه مرتب

۱۸- نتیجه گیری و بحث در مورد رعایت بهداشت دهان و اثرات آن در سلامتی عمومی

۱۹- سوال و جواب در مورد بهداشت

ب : تغذیه ۱ واحد نظری

۱- تعریف علم تغذیه

۲- رژیم غذایی

الف- مواد لازم

ب- مواد غذایی اساسی

پ- معادله یا فرمول تعیین متابولیسم بازال

ت- رژیم متعادل (بطور کلی - در دوره حاملگی)

۳- غذا

الف- روش تهیه (ارزش غذایی - کنسرو کردن - از بین بردن ویتامینها)

ب- خرید (از نظر صرفه جویی - گروه بندی درآمدی)

پ- بعنوان اشتها آور و محرک

ت- زمان هضم

ث - عادات غذا خوردن

۴ - مواد قندی

الف - تعریف

ب - فونکسیون

پ - عمل (خاصیت)

۱ - عمل تجزیه و خورد کردن (پوسیدگی دندان - دکلسیفیه کردن مینا)

۲ - درخون (دیابت)

۳ - سلولز (محتوی غذاها - خاصیت - ذخیره داخل بدنی)

ت - غذاهای معمولی که محتوی درصد زیادی میباشد (مواد قندی)

ث - رژیم غذایی با مواد قندی زیاد (آشامیدنیهای معمولی - ارزش غذایی - شکر

محتوی آنها)

ج - ارزش غذایی مواد قندی

چ - میزان کالری در یک گرم

۵ - پروتئین

الف - تعریف

ب - طرق بدست آوردن

پ - اهمیت

ت - آمینواسیدها (فونکسیون)

ث - غذاهایی که غنی از پروتئین میباشد

ج - میوان مورد احتیاج روزانه

۶ - لیپیدها

الف - تعریف (عمل آنها در رژیم غذایی)

ب - اسیدهای چرب لازم

پ - میزان کالری در یک گرم

ت - غذاهایی که درصد زیادی چربی دارند

۷ - مواد معدنی تغذیه

الف - عوامل اساسی (ترکیبات خون)

ب - مقدار مورد لزوم در رژیم غذایی (احتیاجات روزانه - طرز بدست آوردن)

پ - فونکسیون آنها در رژیم غذایی

ت - اهمیت و ارزش آنها (دندانها - مینای لکه دارها - مخلوط - کلسیفیکاسیون

۸ - ویتامین ها

الف - نام

ب - اهمیت و ارزش

پ - فونکسیون

ت - بیماریهای ناشی از کمبود آنها (تظاهرات دهانی - اثر برووی رشد دندانها)

ث - راه بدست آوردن

۹ - کالری

الف - تعریف

ب - اهمیت

پ - موارد استعمال

ت - راه بدست آوردن

ث - میزان کالری مواد (ارزش کالریک)

۱۰ - کنترل وزن (عوامل مهم)

الف - چاقی و مضاران - روش کم کردن وزن)

فارماکولوژی

۲۸

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاساز : بیوشیمی - فیزیولوژی - تشریح سر و گردن

شکی

هدف : شناختن مکانیسم ، سمیت و طرز بکار بردن داروها در انسان بخصوص در دندانپزشکی

سرفصل دروس :

۱- کلیات فارماکولوژی

۲- سیستم اعمال نباتی

۳- بیحس کننده های موضعی

۴- ضد عفونی کننده موضعی

۵- ضد درد ها

۶- خواب آورها

۷- آنتی بیوتیکها

۸- ضد خونریزی

ب - لاغری (مقاومت)

۱۱ - شیر

الف - ارزش و اهمیت تغذیه‌ای آن

ب - انواع و درجات

پ - موادی که میتواند جای آنها را بگیرد

ث - احتیاجات روزانه

بهداشت عمومی

۲۹

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : میکروپ و ایمنی دهان - فیزیولوژی - بیوشیمی - تشریح سر و گردن

هدف : آشنایی با اصول بهداشت و پی بردن به اهمیت آن از جنبه‌های فرهنگی و

اجتماعی و اقتصادی

سرفصل دروس :

۱ - بهداشت عمومی (مقدمه - تعریف)

۲ - اصول پزشکی پیش گیری - تعریف سلامتی و حفاظت از سلامتی - اصول مبارزه با

بیماریهای واگیر

۳ - هدف بهداشت عمومی و مقایسه آن با پزشکی درمانی و پزشکی پیش گیری - بهداشت محیط

۴ - تعریف اپیدمیولوژی - تعریف کلیات و لغات مصطلحه در اپیدمیولوژی و پزشکی پیش گیری

۵ - عوامل بیماری - عامل بیماریزا (عوامل فیزیکی - شیمیایی - بیولوژیکی و غیره)

عامل میزبان (عوامل شخصی - فردی - مصونیت و غیره)

عامل محیط (فیزیکی - شیمیایی - اجتماعی و غیره) تاثیر محیط

بر مردم و بالعکس - تعریف سالم سازی محیط

۶ - سیر تکامل بیماریها - علت پیدایش اپیدمیها و غیره

۷ - بیماریهایی که از راه ترشحات مجاری تنفسی انتشار پیدا میکند - روشهای جلوگیری

از اشاعه آن

۸ - بیماریهایی که از راه مدفوع و ادرار انتشار پیدا میکند و روشهای جلوگیری از اشاعه آن

۹ - بهداشت گوشت و شیر و فرآورده‌های آن - بازرسی بهداشتی گوشت - بازرسی بهداشتی

دامهای قبل و بعد از کشتار - بیماریهای منتقله بوسیله گوشت و شیر - پاستوریزاسیون

و غیره

۱۰ - بیماریهایی که از راه تماس (مقاربتی و غیر مقاربتی) انتشار پیدا میکند و روشهای

جلوگیری از اشاعه آن

۱۱ - بیماریهایی که از حیوانات و تماس با آنها ایجاد میشود - روشهای جلوگیری از آنها

۱۲ - بیماریهای منتقله بوسیله بندپایان و روشهای جلوگیری و مبارزه

۱۳ - بیماریهای منتقله بندپایان (تب راجعه شبی - تیفوس - طاعون - مالاریا - سالتیک

و کالازار - پیوک - مگسها و انتقال مکانیکی بیماریها)

۱۴ - بهسازی محیط - آب و تهیه آب - تصفیه و گندزدایی آب و بیماریهای منتقله

۱۵ - آلودگی هوا - بیماریهای ناشی از آلودگی هوا - راه جلوگیری و بهداشت آن

۱۶ - بحث و سمینار و بازدید از موسسات بهداشتی (شیر پاستوریزه - آب تهران - کشتارگاه

و غیره)

ترمیمی پیشگیری

۴۱

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : تشریح سروگردن - بیوشیمی - فیزیولوژی بافت شناسی عمومی و اختصاصی مواد دندانی میکروب و ایمنی دهان - آسیب شناسی عمومی - کالبد شناسی و مرفولوژی دندان

هدف : آموزش مجموعه‌ای از دروس نظری به دانشجویان است بطوریکه قادر به تشخیص پوسیدگی دندانها باشند .

سرفصل دروس : (الف - نظری) :

۱ - معرفی دندانپزشکی ترمیمی

۲ - نامگذاری دندانها و مفهوم اصلی اعمال دندانپزشکی ترمیمی

۳ - معاینه ، تشخیص و طرح درمانی در دندانپزشکی ترمیمی

۴ - پوسیدگی دندان (طرز پیشرفت پوسیدگی دندان - کلاسیفیکاسیون حفره‌ها طبق

نظریه جی . وی . پلاک

۵ - دندانها (هیپوپلازی مینا - اتریشن - Attrition - آروزیون - Erosion

ابریون - Abrasion - تست پالپ

۶ - اعمالی که در دندانپزشکی ترمیمی بطور کلی انجام میشود .

۱ - شرح یک تری " Tray " مخصوص وسایل دندانپزشکی ترمیمی

۲ - آشنائی با مواد گف بندی ولاینزها

۳ - طرز کنار زدن لثه

۴ - طرز جدا کردن دندانها

۵- معرفی انواع ماتریکس ها

۶- آشنائی با انواع مواد پرکننده همراه با نمونه‌هایی از اسلایدهای پرکردگیهای

مقاومت مانند (آمالگام - کامپازیت - طلای چسبنده - اینکه - اتله)

۷- اصول بیولوژیک در ترمیم دندانها (مینا - عاج - پالپ - بافت‌های نگهدارنده)

۸- اصول پیشگیری در رابطه با کارهای ترمیمی

۹- اینسرومنت ها و شناخت آنها برای تهیه حفره در دندانپزشکی ترمیمی

۱۰- کاربرد ام در دندانپزشکی ترمیمی

۱۱- روش پرداخت پرکردگیهای آمالگامی

۱۲- سیلانت

۱- تعریف و محل سیلانت

۲- انتخاب دندان

۳- جستجوی فیشورها

۴- طرز استفاده

۵- فاکتورهایی که باید به مریض آموخت

ترمیمی عملی : ۲ واحد

۱- شناخت وسایل و مواد مورد نیاز در دندانپزشکی ترمیمی

۲- کاربرد کاربرد

۳- آشنائی با درجات پوسیدگی و طبقه بندی حفره‌ها

۴- سایر امور محوله از طرف دندانپزشک و یا گروه آموزشی مربوطه (در رابطه با ترمیمی پیشگیر (ی

پروتزهای متحرک و ثابت

۴۲

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بافت شناسی - تشریح سرورگردن - مواد دندان - کالبد شناسی و مرفولوژی دندان

هدف : آشنائی نظری و کلی مربوط به پروتزهای متحرک و ثابت

سرفصل دروس : (الف - نظری ۱ واحد ۸ ساعت)

۱- تعریف پروتز و شناخت انواع پروتز

۲- اجزاء پروتز کامل

۳- پروتزهای پارسیل فلزی (کرم کبالت) و اجزاء آن

۴- قالبگیری اول - قالبگیری دوم (نهائی)

۵- آناتومی و بافت شناسی دهان در ارتباط با پروتزهای متحرک

۶- مواد قالبگیری و طرزکار برد آنها

۷- امور لابراتواری - شناسائی با انواع گچ - مواد و وسایل و اکسیپمنت مورد استفاده در لابراتوار

۸- روابط فکین و طرز بدست آوردن در کلینیک

۹- آرتیکولاتورها و فیس بوج - کاربرد کلینیکی و لابراتواری آنها

۱۰- دندانهای مصنوعی - انتخاب و چیدن آنها

۱۱- مفل گذاری و پختن آکریل

۱۲- تحویل پروتز و دستورات بهداشتی به بیماران

۱۳- پروتزهای فک و صورت

۱۴- تعریف پروتز ثابت

۱۵- شناخت انواع پروتز ثابت

۱۶- مواد قالبگیری - قالبگیری اول و قالب گیری نهائی

۱۷- آموزش بهداشت و مراقبتهای بعد از اتمام کار به بیماران

پروتز ثابت عملی : ۱ واحد

- ۱- آشنایی با وسایل و مواد مصرفی در پروتز ثابت
- ۲- آشنایی با اصول قالبگیری و قالب ریزی
- ۳- بهداشت دهان و دندان در مورد کرون و بریج

پروتز متحرک عملی : ۱ واحد

- ۱- آشنایی با مواد و وسایل مورد لزوم در پروتزهای متحرک
- ۲- آشنایی با اصول قالبگیری و قالب ریزی
- ۳- آموزش بهداشت در بیماران با پروتزهای متحرک

۴۳

اندو (روت کانال) عملی : ۱ واحد

- ۱- شناخت مواد و وسایل مورد مصرف در پروت کانال
 - ۲- آشنایی با مراحل مختلف درمان ریشه
 - ۳- آماده کردن بیمار و سینی وسایل
 - ۴- کمک به عمل کننده در موقع کار
- ✳ علاوه بر محتوای کارهای عملی که در بخشهای مختلف توسط دانشجو انجام میگردد ، آشنایی در حفظ و چگونگی نگهداری وسایل و مواد دندانپزشکی و سایر وظایف پیش بینی شده در بندهای ماده ۳ اساسنامه برعهده دانشجویان میباشد .

رادیوگرافی

۴۴

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : تشریح سر و گردن - کالبد شناسی و مرفولوژی دندان - آسیب شناسی

هدف : شناساندن رادیولوژی و تکنیکهای آن و کاربردش در دندانپزشکی

سرفصل دروس :

الف : فیزیک رادیولوژی نظری

۱ - ماهیت اشعه ایکس

۲ - خواص اشعه ایکس (خواص فیزیکی ، شیمیایی ، بیولوژی)

۳ - مولدهای اشعه ایکس

۴ - مبانی فیزیکی ، تشکیل تطاویر پرتونگاری

۵ - عوامل فیزیکی موثر در حصول نگاره‌های پرتونگاری قابل تفسیر

۶ - عوامل ژئوفیزیک موثر در حصول نگاره‌های قابل تفسیر

۷ - ساختمان فیزیکی شیمیایی فیلم های پرتونگاری مورد مصرف در دندانپزشکی و انواع

اقسام آن ، صفحات تقویت کننده ، کاست .

۸ - تاریکخانه و شرایط کار در آن .

۹ - ضایعات ناشی از کاربرد نا صحیح اشعه ایکس در پرتونگاری (عمل کننده - بیمار)

۱۰ - بهداشت اشعه ، حفاظت .

ب - تکنیک رادیوگرافی ۱ واحد نظری

۱ - معاینه و تعیین نوع رادیوگرافی و تعداد فیلم و ناحیه مورد نظر .

۲ - طرز استقرار بیمار روی صندلی دندانپزشکی و تنظیم سر بیمار

- ۲- انتخاب نوع تکنیک - مزایا و معایب
- ۳- طرز قرار دادن فیلم در دهان بیمار برحسب نوع تکنیک و وسایل مورد نیاز
- ۴- تنظیم دستگاه رادیوگرافی از نظر مسیر تابش و زمان تابش
- ۵- انواع تکنیک های رادیوگرافی داخل دهان (پری آپیکال)
- ۶- رادیوگرافی بابت وینگ واکلوزال
- ۷- آشنائی با رادیوگرافی پانورامیک و خارج دهانی
- ۸- تکنیک ظهور و ثبوت و تازیکخانه
- ۹- طرز شناسائی فیلم ها و پورت کردن فیلم رادیوگرافی
- ۱۰- آشنائی مقدماتی در خواندن فیلم رادیوگرافی

رادیوگرافی عملی : ۲ واحد

- ۱- آشنائی با داروهای ظهور و ثبوت و آماده کردن آنها
- ۲- آشنائی با روشهای رادیوگرافی
- ۳- شرایط ایمنی در قبال اشعه
- ۴- مقدمات تفسیر فیلم
- ۵- ظهور و ثبوت فیلم

اطفال و پیشگیری

۴۵

تعداد واحد ۴۰

نوع واحد: نظری - عملی

پیشنیاز: بیوشیمی - بافت شناسی - تشریح سرو گردن - آسیب شناسی - رادیولوژی
هدف: آموزش روشهای بهداشت دهان و دندان و آموزش روشهای پیشگیری از پوسیدگیهای
دندانی در اطفال

الف - اطفال ۱ واحد نظری

- ۱- روانشناسی و طرز برخورد با کودک
- ۲- آماده نمودن کودک
- ۳- شناخت دندانهای شیری و دائمی و تفاوت آنها
- ۴- کاربرد کلیه وسایل مورد مصرف در بخش کودکان
- ۵- کاربرد فلوراید و راههای پیشگیری عملی در بخش کودکان

ب - پیشگیری ۱ واحد نظری

- ۱- مقدمه راجع به دند نیشکی پیشگیری
- ۲- نقش تغذیه در دندانپزشکی و پیشگیری
- ۳- فلوراید و روشهای کاربرد آن
- ۴- پلاک میکروبی
- ۵- کنترل پلاک میکروبی
- ۶- خمیرهای پروفیلاکتیک - خمیر دندانها - دهان شویهها
- ۷- معاینه بیمار و تکمیل پرونده در پرریودنتیکس
- ۸- تفسیر رادیوگرافی در پرریودنتیکس

۹- کلیات راجع به بیماریهای پریدونتال

۱۰- کلیات راجع به عمل جرم گیری

۱۱- جرم گیری بوسیله روش اولتراسونیک

۱۲- بحث آزاد

اطفال و پیشگیری عملی : ۲ واحد

۱- شناخت وسایل و مواد مورد مصرف در دندانپزشکی اطفال

۲- آشنائی با جدول رویش دندانها

۳- قالب ریزی

۴- تعلیم پروفیلاکسی برای اطفال

۵- سایر امور محوله از طرف دندانپزشک و آموزش مربوطه

جراحی فک و دهان

۴۶

تعداد واحد : ۳

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بافت شناسی - تشریح سروگردن - فیزیولوژی - آسیب شناسی دهان - میکروب و ایمنی دهان - داروشناسی - رادیولوژی - بیوشیمی

هدف : آشنانمودن دانشجویان به جراحیهای فک و دهان و وسایل و تجهیزات لازم و آماده نمودن آنها .

سرفصل دروس :

۱- شناخت بیمار و بیماری

۲- ضد عفونی و استریل کردن وسایل جراحی و تمیز کردن و پوشاندن مریض در بیمارستان و درمانگاه

۳- اورژانس های جراحی فک و دهان و دندانپزشکی

۴- انواع وسایل جراحی و درن ها و بخیه ها

۵- تزریقات داخل وریدی و عضلانی و داروهای اورژانس و بستن سرم و غیره

جراحی فک و دهان عملی : ۲ واحد

۱- آشنائی با وسایل و مواد مورد مصرف در جراحی دهان

۲- اصول استریلیزاسیون

۳- اصول بیحسی و بیهوشی

۴- آماده نمودن بیمار برای عمل جراحی

۵- کمک به جراح در موع عمل

۶- آشنائی با شرایط جراحی بیمارستانی

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : نظری - عملی

پیشنیاز : بافت شناسی دهان - تشریح سروگردن - میکروب و ایمنی دهان - کالبد شناسی و مرفولوژی دندان - آسیب شناسی دهان - رادیولوژی داروشناسی - بهداشت دهان و تغذیه - بیوشیمی

هدف : آشنائی و شناخت ضایعات بافت های نگهدارنده دندان و درمان آنها

سرفصل دروس : (الف - نظری ۲ واحد ۳۶ ساعت)

- ۱ - مقدمه - رل پریدونتولوژی در دندانپزشکی
- ۲ - مشخضات کلینیکی لثه نرمال
- ۳ - نسج لثه
- ۴ - سان هیستوژنز چسبندگی اپیتلیالی
- ۵ - استخوان الوثرول - لیگامان پریدونت
- ۶ - عوامل موضعی - رل میکروارگانیزم - جرم دندان - تخریكات مکانیکی
- ۷ - عوامل موضعی - اثر فونکسیون - عادات
- ۸ - عوامل سیستمیک - بیماریهای متابولیکی - آندوکراین - ذیلانتین
- ۹ - نشانهها و سمپتومهای بیماریهای پریدونتال
- ۱۰ - پاتوژنی بیماریهای پریدونتال
- ۱۱ - طبقه بندی بیماریهای پریدونتال
- ۱۲ - بحث آزاد
- ۱۳ - آشنائی با وسایل
- ۱۴ - تیز کردن وسایل

- ۱۵- نقش بهداشتکار در درمانهای پریدونتال
- ۱۶- حساسیت دندانها و روشهای درمانی آنها
- ۱۷- روش جرم گیری با وسایل دستی
- ۱۸- جرم گیری با اولتراسونیک
- ۱۹- کورتاژ
- ۲۰- ترمیم پس از جرم گیری و کورتاژ
- ۲۱- آشنائی با روشهای درمانی پریدونتال
- ۲۲- تروما و نقش آن در پریدونتولوژی
- ۲۳- اپی دمیولوژی بیماریهای پریدونتال - شاخصها و مفهوم آنها
- ۲۴- موارد اورژانس بیماریهای پریدونتال
- ۲۵- پیش بینی مشی بیماری و طرح درمان
- ۲۶- بحث آزاد

پریدونتی: (ب- عملی ۲ واحد ۷۲ ساعت)

- ۱- شناخت وسایل و مواد مصرفی در پریدونتی
- ۲- کمک در اعمال جراحی پریدونتال
- ۳- آشنائی با انواع بخیدها و طرز برداشتن آن
- ۴- آماده کردن و کاربرد نسمان جراحی (پریوپک) و طرز برداشتن آن
- ۵- آموزش بهداشت در بیماران پریدونتی

ارتدسنسی

۴۸

تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری

پیشنیاز : بافت شناسی - تشریح سر و گردن - مواد دندانی - کالبد شناسی و مورفولوژی دندان - آسیب شناسی دهان

هدف : آشنایی کلی با ناهنجاریهای دندانی فکلی و شناخت وسایل و مواد کاربرد در ارتدسنسی

سرفه: سبیل دروس :

۱- تهیه ایسراواسیون

۲- مدلهای ارتدسنسی شامل : قالب گیری - قالب ریزی - تراش مدلهای گچی

۳- رادیوگرافی : متالومتری - معرفی نقاط و خطوط وجود زوایا و تریسینگ - ارتوپانتوگراف

تکامل و خواص استفاده آن در ارتدسنسی پری اپیکال و مقایسه آن با

ارتوپانتوموگرافی و موارد استفاده آن در ارتدسنسی

۴- روانشناسی و چگونگی رفتار با بیماران

۵- چگونگی آماده کردن بیماران ارتدسنسی

۶- مواد مصرفی : موم - الزئنیات - اکریل - سیم ها - پیچها و مواد مصرفی فیکس بدون -

چگونگی کاربرد .

۷- وسایل ارتدسنسی شامل انواع پلاپرها - دستگاههای جوش و لحیم کاری بدون چگونگی

کاربرد

۸- کلاس بندیهای ناهنجاریهای شامل کلاس یک ، کلاس دو ، کلاس سه و اوپن بابت و دیپ

بابت بدون چگونگی

۹- اتیولوژی ناهنجاریهای دندانی فکلی ، بخصوص عادات بدون نحوه درمان

۵۱

۱۰- قالب گیری ارتدنسی بطور تئوری و عملی روی بیماران

۱۱- نحوه وقت دادن به بیماران و سیستم قایلینگ

ارتدنسی عملی : ۱ واحد

۱- شناخت وسایل و مواد مورد استفاده در ارتدنسی

۲- تهیه

۳- آشنایی با لندمارکهای سفالومتریک و سفالومتریک تریسینگ

۴- آموزش بهداشت دهان و دندان برای بیماران تحت درمان ارتدنسی

پاراکلینک بهداشت دهان (لابراتوار فانتوم)

۴۹

تعداد واحد : ۴

نوع واحد : (نظری - عملی)

پیشنیاز : ندارد

هدف : آموزش نظری و عملی چگونگی تشکیل پلاک و نقش آن در بیماریهای پریودنتال

و روشهای جلوگیری از تشکیل پلاک و روش صحیح مسواک زدن و پیشگیری

سرفصل دروس :

۱- الف) تعریف پلاک - روشهای مختلف برداشتن پلاک - کنترل پلاک

ب) روشهای مختلف مسواک زدن ، آموزش مریض و توضیح در مورد پلاک ایجاد کننده

پوسیدگی و پلاک ایجاد کننده ناراحتی پریودنتال

در لابراتوار و کلینیک : دانشجویان طریقه‌های مختلف مسواک زدن و کنترل پلاک را خواهند آموخت

۲- الف) تست استعداد پوسیدگی

ب) طرز صحیح قرار گرفتن بیمار و عمل کننده

ج) استریلیزاسیون و ضد عفونی

در لابراتوار و کلینیک : الف) آزمایش‌های مختلف جهت استعداد پوسیدگی

ب) طرز صحیح قرار دادن مریض روی صندلی دندانپزشکی و طرز صحیح

قرار گرفتن عمل کننده

ج) تکنیکهای ضد عفونی و جلوگیری انتقال بیماری نشان داده میشود .

۳- تاریخچه پزشکی بی (Medical History) (علامات مهم بیماریها و رابطه با محیط

دهان در لابراتوار : دانشجویان با طرز نگهداشتن قلم‌های مختلف بصورت *Pengrasp*

آشنا میشوند

در کلینیک : دانشجویان از یکدیگر تاریخچه پزشکی خواهند گرفت .

۴- اساس پر کردن چارت دندانپزشکی - سابقه بیماریهای دهان :

۱- غدد بزاقی - ۲- لثه - ۳- دندانها - ۴- اکلوزیون - ۵- مشخصات طبیعی

داخل دهان

در آزمایشگاه : دانشجویان طرز کار با آینه و سند را خواهند آموخت .

در کلینیک : دانشجویان از یکدیگر سابقه بیماری دهان خواهند گرفت

۵- چگونگی تشکیل جرم شناخت وسایل و کاربرد آنها - اختلاف بین کورت و سیکل

در کلینیک و لابراتوار : پیدا کردن ، همراه با بکار بردن سوند و ثبت کردن مشخصات طبیعی

داخل دهان را خواهند آموخت .

۶- شناخت وسایل - سوند مدرج - اساس طرح سوند مدرج - تعریف پاکست

در لابراتوار : دانشجویان طرز بکار بردن سوند مدرج را روی مانکن یاد خواهند گرفت .

در کلینیک : دانشجویان سوند مدرج را در دهان یکدیگر خواهند برد .

۷- امتحان میان ترم (عملی)

۸- رنگ ها () - تمیز کردن و پرداخت وسایل و شناختن لوازم مورد نیاز

در لابراتوار : دانشجویان با قلمهای مختلف روی مانکن بکار میپردازند .

در کلینیک : دانشجویان تمیز کردن و پرداخت دندانها را خواهند آموخت .

۹- فلوراید

در لابراتوار : ادامه جلسه قبل

در کلینیک : دانشجویان بکار بردن فلوراید را خواهند آموخت

۱۰- اورژانسهای پزشکی و دندانپزشکی - تمیز کردن قلمها

در لابراتوار : دانشجویان تمیز کردن و مواظبت و نگهداری وسایل دندانپزشکی را خواهند آموخت

در کلینیک : دانشجویان تمام قلمهای مختلف را در دهان یکدیگر بکار خواهند برد .

۱۱ - آنرمالیهای دهان متداول هستند مثل فرنوم کوتاه

۱۲ - مشاوره تغذیه‌ای

در کلینیک : پروفیلاکسی روی مریض

۱۳ - عضلانی که در عمل جوییدن بکار میروند

در کلینیک : پروفیلاکسی روی مریض

تبصره : محتوای درس پاراکلینیک بهداشت دهان باید طی ۱۸ جلسه به دانشجویان آموزش داده شود .

کلینیک بهداشت دهان

۶۵۶۰

تعداد واحد : ۹

نوع واحد : عملی کارآموزی

پیشنیاز : پاراکلینیک بهداشت دهان

هدف : فراگیری عملی آموزش بهداشت دهان و دندان و درمان

سرفصل دروس :

- ۱- وقت دادن به بیماران
- ۲- چگونگی پذیرش بیمار و طرز نشاندن او بر روی صندلی دندانپزشک
- ۳- تشکیل پرونده برای بیماران
- ۴- استفاده از قرصهای Disclosing برای نشان دادن جرمها و پلاکهای دندانی
- ۵- آموزش کامل بهداشت دهان (با استفاده از مدلها مخصوص)
- ۶- تشویق نمودن بیماران به بهداشت دهان
- ۷- پروفیلاکسی دهان (جرم گیری)
- ۸- استفاده از ابریشم مخصوص دندان Dental Floss و آموختن روش استعمال آن به بیماران برای از بین بردن پلاکهای بین دندانیها
- ۹- استفاده موضعی فلوراید برای تقویت مینای دندان در مقابل پوسیدگیها
- ۱۰- استفاده از دستگاه هواسیل بمنظور برگردن شیارهای سطوح چونده دندانها
- ۱۱- پرداخت آمالگام

دندانها و بالانس و مدلاژ

۹ - مفل گذاری - رنگ آمیزی - آکريل گذاری - بختن آکريل -

خارج ساختن از مفل ريمانت و بالانس نهائی و آزاد کردن فریم از کسست
و پولیش نهائی (کامل)

۱۰ - تهیه کست تکمیلی (تغییر یافته) پس از قالب گیری فاکشنال

پروتزهای پارسیل با انتهای آزاد (آلترکست)

۱۱ - کارهای لابراتواری ریلاین - ریسیس - تعمیر پروتزهای شکسته

دیپراسیون (کامل) - پروتزهای پارسیل آکریلی با قالب مفتولی - تمپلیت
آکریلی جراحی تهیه اپتورا تور (مسدودکننده) برای کامپهای شکافدار .

پروتز متحرک (پارسیل - کامل - فک و صورت) اختصاصی

تعداد واحد : ۹

۶۰-۱

نوع واحد : عملی

پیشنیساز : واحدهای درسی (نظری و عملی) مربوطه

هدف : آموزش عملی پروتزهای متحرک بطور اختصاصی (انتخابی)

سرفصل دروس : (۲۲۴ ساعت)

۱ - تهیه تری اختصاصی بیمار برای کامل و پارسیل فک و صورت پسیا

تهیه کست

۲ - باکسینگ و تهیه کست ثانوی برای پروتز کامل و پارسیل

۳ - تریم کست ثانوی برای کامل و پارسیل و تهیه بیس آزمونی و

گذاردن بوم اکلوزن

۴ - انتقال رکورد سنتریک آرتیکولاتور با فیس بروچیدن دندانها

(کامل)

۵ - بالانس و مدلاژ (کامل)

۶ - مفل گذاری - رنگ آمیزی - آمریل گذاری - بختن - خارج کردن

از مفل رعایت کردن بالانس مجدد - آزاد کردن کست از آکریل - تراش اضافی

آکریل و پولیش آکریل (کامل)

۷ - تهیه کست نهائی - پر کردن اندرکاتینا (بلاک اوت) - دوبلاژ -

تهیه مسترکست (کست ثانوی) - واکس آپ - سیلندر گذاری - آماده سازی

سیلندر - ریختن فلز - خارج کردن فریم از سیلندر قطع اسپرو - سندبلاست

الکتروپولیش - سوار کردن فریم بر روی کست و پولیش نهائی .

۸ - انتقال رکورد اکلوزن به آرتیکولاتور (برای پارسیل) و چیدن

۴۰

دندانها و بالانس و مدلاژ

۹ - مفل گذاری - رنگ آمیزی - آکریل گذاری - بختن آکریل -

خارج ساختن از مفل رعایت و بالانس نهائی و آزاد کردن فریم از کست

و پولیش نهائی (کامل)

۱۰ - تهیه کست تکمیلی (تغییر یافته) پس از قالب گیری فاکشنال

پروتزهای پارسیل با استیای آزاد (آلترکست)

۱۱ - کارهای لابراتواری ریلاین - ریپیس - تعمیر پروتزهای شکسته

دبراسیون (کامل) - پروتزهای پارسیل آکریلی با قالب مفتولی - تمپلیت

۴۱

برنامه ارتدسنسی اختصاصی

تعداد واحد: ۹

۳۱-۶

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: واحدهای درسی (عملی و نظری)

هدف: آموزش عملی ارتدسنسی بطور اختصاصی (انتخابی)

مرفصل دروس: (۲۲۴ ساعت)

درست نمودن دستگاہهای متحرک و ثابت ارتدسنسی در لابراتوار

انجام کارهای عملی لابراتواری بیماران بخش در لابراتوار

برنامه پروتزشا بت اختصاصی

تعداد واحد: ۹

۶۰-۳

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: واحدهای درسی (نظری و عملی) مربوطه

هدف: آموزش عملی پروتزشا بت بطور اختصاصی (انتخابی)

سرفصل دروس: (۳۲۴ ساعت)

دانشجویان تکنیسینی پروتزشا بت تعداد ۴۲۵ واحد کار پروتزمتمعلق به
بیماران بخش راتحت نظرا ستاد مربوطه انجام میدهند. در این دوره کلیه
کارورزی لابراتوار شامل:

ریختن قالب اولیه .

تهیه تری اختصاصی .

ریختن قالب نهائی .

متحرک کردن دای ها .

فرم دادن مدل مومی .

سیلندرگذاری و ریختن مدل مومی .

پرداخت اسکلت .

مراحل کامل چینی گذاری ولانگ آمیزی .

گلیزنهائی .

به توسط دانشجویان تکنیسین انجام خواهد گرفت .